

Aanwezig Voorzitter: Mevrouw H. Sahin Raadsleden: De heer E.G.T. Braam Mevrouw L.S. de Bruijn De heer D.R. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. van 't Eind De heer M.J. van Enk De heer M.A.J. Ezinga Mevrouw M.E. Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw P.G. Kames Mevrouw A. Koegler-Böhm De heer G.A. Kruger De heer J. Loof	Vervolg aanwezige raadsleden: Mevrouw S. van Maarseveen De heer M. el Majjaoui Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer U.H. Oelen Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger Mevrouw H. van Schie De heer W. Smith De heer E. van der Veer De heer Q.L.A. Veerman Mevrouw W. van der Weij Mevrouw E. Woudstra De heer A.M. Zoghbi Afwezig: Mevrouw B.M.B.T. Niesen De heer R. Nunnikhoven De heer M.V. Weterings
Aanwezige portefeuillehouders: Wethouder L. Bentvelzen Wethouder W. van Damme Wethouder G. van Malsen Wethouder S. van de Waart Wethouder M. Wit	Griffie: Griffier: de heer J.A. Massaar bpa Mevrouw M.M.A. Tittse De heer J. Hoefnagel Mevrouw F.S. Habiboellah (verslag)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren. Beste leden van de raad, ik vraag u vriendelijk om plaats te gaan nemen. Ik open de raadsvergadering van de gemeente Rijswijk van dinsdag 14 oktober 2025. Graag heet ik welkom de leden van de raad, de fractie-assistenten, onze wethouders, medewerkers, vertegenwoordigers van de media, aanwezigen op de publieke tribune en de kijkers online uiteraard zoals altijd. In het bijzonder heet ik vanavond welkom onze gast van de raad, de heer Weststeijn. Welkom. Ik hoop dat u een plezierig gesprek heeft gehad met onze raadsleden en dat zij u meer inzicht hebben gegeven in hoe de lokale politiek werkt. Maar uit ons voorgesprek heb ik zojuist begrepen dat u juist bent afgestudeerd over het lokaal bestuur, dus misschien kunnen wij meer van u leren en dat u aan het verkennen bent wat u gaat doen. En ik heb u ook uitgelegd, we hebben ook, als u geen interesse heeft in de politiek, hebben we nog hele interessante adviesraden waarbij wij uw kennis vast heel goed kunnen gebruiken. Het is wel zo dat deze vergadering is mijn verwachting als voorzitter van de raad dat het kort gaat duren, maar dat kan natuurlijk ook anders lopen. U bent altijd opnieuw weer welkom. Ja, ik hoef u niet meer te vertellen dat we met spreektijden werken en met interruptiemicrofoons. Ik sla dat over, volgens mij zijn we zo erg

daarmee gewend geraakt dat het helemaal automatisch zal gaan. Dan het woord respect, daar begin ik ook altijd mee. Dat zal ik wel blijven herhalen, ook voor deze vergadering vraag ik u respectvol met elkaar om te gaan. En de woorden die wij uitspreken, die u uitspreekt, hebben betekenis en invloed. En ook zeg ik daarbij altijd online. Dan ga ik naar de berichten van verhindering. Die hebben wij ontvangen van de heer Nunnikhoven, van de heer Weterings en van mevrouw Niessen. Zijn we nog mensen vergeten? Is voor de rest iedereen aanwezig? Dat is het geval. Dan stel ik voor, voor de leden van het bureau van stemopneming te benoemen als voorzitter, de heer Dolmans, en als leden de heer Cupedo en mevrouw Kames. Daarmee stemt u in? Dat is het geval. Dan mededelingen vanuit het college, die zijn er vanavond niet en ik heb ook geen mededelingen. Er zijn ook geen jarigen. Morgen wel hè? Is er wel iemand jarig? Uw dochter. Gefeliciteerd met uw dochter. Nou, daarmee zijn we aan het einde van agendapunt 1.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Gaan we door naar agendapunt 2 en dat is spreekrecht burgers. Er hebben zich geen burgers aangemeld bij de griffie om hiervan gebruik te maken.

3. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dus dan zijn we al bij agendapunt 3 beland, de vaststelling van de agenda. Voor agendapunt 7 is er een amendement ingediend, Zienswijze Visie Economisch Vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Die is tijdig ingediend, dus die zal worden behandeld. Daarom zal het akkoordstuk daarover als besprekstuk worden behandeld. Ik stel voor om dat dan als besprekstuk te behandelen na vaststelling van het verslag van 23 september 2025. Dat heeft uw instemming? Dat is het geval. Daarmee is de agenda vastgesteld.

4. Vragen van de Raad

De voorzitter: Dan gaan we door naar agendapunt 4, vragen van de raad. Voor dit agendapunt heeft het CDA, mevrouw Van Schie, vragen ingediend over het wijzigen van de afvalinzameling in Oud Rijswijk. Mevrouw Van Schie, ik geef u het woord.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik heb aan mijn vragen nu niet zoveel meer toe te voegen. Dus ik zou de wethouder willen vragen om de vragen te beantwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik het woord geven aan wethouder Wit met het verzoek om de vragen te beantwoorden. Wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal ook voor de mensen thuis toch even de vragen ook behandelen, anders dan geef ik een antwoord op de vragen waarvan zij geen idee hebben wat de vraag is. Een aantal vragen komen inderdaad over de inzameling in Oud Rijswijk naar aanleiding van een aantal inwoners die daar bezwaren tegen zouden hebben en er vragen over hebben. Vraag één, klopt het dat de bewoners van de genoemde straat in Oud Rijswijk overgaan van een individuele afvalkliko, dan hebben we het over restafval, naar ondergrondse containers? Dat klopt inderdaad. Dat hebben we in december '23 besloten dat PMD niet langer in een aparte minicontainer wordt ingezameld, maar dat ook restafval naar ondergrondse containers zou gaan. Deze mensen behouden wel de groencontainer en de OPK oftewel de oud papiercontainer. Alleen bewoners in het

buitengebied die behouden hun restafval minicontainer, omdat die mensen te ver van een mogelijke ondergrondse container af wonen. Ja, dan de vraag, komen er in de genoemde straten van Oud Rijswijk voldoende ondergrondse containers bij om het afval dat eerst met de klike werd opgehaald, dat nu met ondergrondse containers wordt ingezameld of worden de bestaande containers vaker geleegd? Nou, het is het tweede, de containers worden vaker geleegd. Het is wel zo dat ook de PMD-containers, ondergrondse containers in de wijk omgebouwd worden of zijn naar restafvalcontainers. Wij werken met een vulgraadsysteem in onze containers, dus op het moment dat wij constateren dat containers te snel vol raken, dan zal er ook vaker gereden worden. Het systeem waar we al een aantal jaren mee werken en wat ook naar tevredenheid werkt. Het heeft wel even tijd voordat je zo'n systeem goed, dat de ritten weer goed ingepland zijn. Maar dat gaat, zoals we eerder hebben besproken, ook dynamisch, dynamisch inzamelen. Hoe wordt zwerfafval voorkomen? Nou ja, dat is een beetje een vraag natuurlijk bezijdes ook de afvalcontainers. Uiteindelijk als inwoners geen afval op straat achterlaten, heb je ook geen zwerfafval. Het behoort in de openbare afvalbakken die we op allerlei plekken in de gemeente hebben staan. En daarnaast gaan we ook binnenkort het actieplan Rijswijk Schoon weer presenteren waarin zwerfafval actief ook weer een rol krijgt. Ik vermoed ook dat dit gericht is op bijplaatsingen, dat is natuurlijk wat wij vaak zien. Bijplaatsingen worden er ook actief opgehaald door zowel stadsbeheer als door Avalax wanneer de mogelijkheid daar is. Maar uiteindelijk is het gewoon het gedrag van de inwoners dat bepaalt of er zwerfafval op straat ligt. Mooier kan ik het niet maken. Zijn de containers goed bereikbaar voor inwoners die niet goed ter been zijn of worden ze afhankelijk van anderen om hun afval af te voeren? Ja, kijk, het is wel mooi natuurlijk dat we het nu hebben over containers die verdwijnen, minicontainers, en dat men naar een container toe moet lopen. Dat geeft inderdaad wel een stukje wandelen. Terwijl we net de discussie in de Strijp gehad hebben waar je gezegd werd, ouderen kunnen de minicontainers niet bij de weg zetten, want ze zijn te zwaar. Dus het is altijd een afweging die je maakt. Tegelijkertijd hebben wij net zozeer bij de mensen die hun container niet bij de weg kunnen zetten, ook hier een vangnetregeling voor mensen die mogelijk anderszins niet voor elkaar kunnen krijgen. Dus we kunnen ze daar actief in bijstaan. En ik vraag, roep ook altijd op, ik doe het zelf ook als het mogelijk, als dat mij gevraagd wordt. Dat is mij in het verleden ook wel gevraagd, om voor mijn burens gewoon de container even buiten te zetten of hen te helpen. Maar goed, waarom heeft u pas laat aangegeven dat de bewoners een klike in moeten leveren? Ja, wij hebben op verschillende momenten wel gecommuniceerd met inwoners over het afvalbeleid dat de gemeente heeft vastgesteld. Met elke inwoner is gecommuniceerd vanaf een vroeg moment al dat er een wijziging in het beleid zou komen, dat restafval in ondergrondse containers ging. Nou, en vanaf het moment dat PMD gewoon bij het restafval wordt gegooid, dat moment is onlangs gecommuniceerd. En daarbij is ook gecommuniceerd dat de bestaande ondergrondse PMD-wijkcontainers worden omgebouwd naar restafvalcontainers. Nou, in de buurt staan diverse containers voor gft, oud papier, glas, karton, textiel. En alle andere grondstoffen, ja, die gaan naar de milieustraat, zoals wij ook in die communicatie hebben aangegeven. En we hebben ook gecommuniceerd natuurlijk over de pasjes voor restafval en gft die je nodig hebt om de ondergrondse containers te openen. Mocht men die niet hebben, vraag ze alsjeblieft aan bij Avalax, ze zijn voor elke inwoner beschikbaar. Kunt u zorgen voor alternatieven voor bewoners die hun afval niet zelf weg kunnen brengen? Nou, zoals ik net al zei, er is een vangnetregeling voor mensen die dat echt niet kunnen. Maar nee, ik ga niet zorgen voor een alternatieve inzamelmogelijkheid per woning. Het is gewoon, restafval gaat naar de ondergrondse containers. Ja, het feit is ook natuurlijk, jarenlang de afgelopen jaren heeft men de PMD-zakken, wat behoorlijk volumineus is, naar de ondergrondse containers gebracht. Dat was in ieder geval het beleid wat we toen ook al voerden op heel veel plekken. En nu komt daar wat restafval bij, want dat is één zak en het gaat allemaal in één container. Dus wat dat betreft, het enige wat nu wijzigt is dat het restafval niet meer bij de woning ingezameld wordt, maar bij de ondergrondse containers. Nou,

hoe gaat u de communicatie met de burgers in de volgende gevallen verbeteren? Ja, we hebben ook in dit geval echt weer met heel veel brieven buiten de reguliere controles extra advies aangevraagd ook over de inhoud, over informatie, over de boodschap. Inwoners laten meelezen en de adviezen die men heeft gegeven, zijn ook meegenomen in deze brieven. En dat de inhoud, ondanks alle inspanningen, toch voor de inwoners onduidelijk is, ja, dat is zeker te betreuren. Maar goed, uiteindelijk, ik heb de brief, want ik woon ook in deze wijk, zelf ook gehad en voor mij was duidelijk wat er ging veranderen. Nou is dat natuurlijk niet helemaal vergelijkbaar met iemand die niet al drieënhalve jaar dit dossier beheert. Maar tegelijkertijd vond ik in de brief ook geen tegenstrijdigheden staan. Maar goed, nogmaals, we zitten samen met mijn ambtenaren die hierover gaan heb ik wel gekeken, wat kunnen we hier nog gaan doen? En ik ga komende week bespreken of deze week nog bespreken of we wellicht nog een extra moment gaan plannen om ook de inwoners van Oud Rijswijk nog verder op de hoogte te stellen. Maar ik moet daarbij wel zeggen dat we ook een bewonersavond hebben georganiseerd waar vrijwel niemand is op komen dagen. Dus ja, dat is uiteindelijk natuurlijk als wij, op een gegeven moment raakt ook onze mogelijkheid om informatie buiten alle standaardkanalen die we gebruiken, dus dat wil zeggen de gemeentelijke website, de social media's, de krant, de bewonersbrieven, op een gegeven moment is ook onze mogelijkheid om informatie over te brengen op. Maar goed, nogmaals, ik ben bereid om daar nog naar te kijken wat we nog extra kunnen doen. Ja, dat is denk ik voor zover ik nu kan zien de inhoud van deze vragen, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, wethouder Wit, voor het beantwoorden van de vraag. Ik kijk naar mevrouw Van Schie, heeft u nog een aanvullende vraag of zijn uw vragen goed beantwoord?

Mevrouw Van Schie: Nee, mevrouw de voorzitter, ik heb nog wel een aanvullende vraag. Bedankt voor uw antwoorden, wethouder Wit. Ik maak me toch wel zorgen om de communicatie. Ergens gaat er iets naar mijn idee goed fout. De ambtenaren doen hun best, u doet uw best en de bewoners begrijpen het niet. Op grond van uw antwoorden, die vermoedelijk dan ook in de brieven hebben gestaan, zou het duidelijk moeten zijn, maar dat is het niet. Dus is er een manier denkbaar om dan op een andere manier te communiceren, om tijdiger te communiceren, om voor bewoners duidelijker te communiceren? Want daar zit echt een heel groot knelpunt. Dat is mijn eerste vraag. En mijn tweede vraag is, zou u een toezegging willen doen dat u ook inderdaad nog een communicatieslag gaat doen? Bijvoorbeeld door een bewonersavond die u ruim van tevoren ook op een goede manier op verschillende kanalen bijvoorbeeld aankondigt. Dat zijn mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie, voor deze twee aanvullende vragen. Wethouder Wit, wilt u deze vragen beantwoorden?

De heer Wit: Ja zeker, voorzitter. Er gaat iets goed fout, zegt u. Nou ja, dat er soms iets fout gaat, dat heb ik ook zeker toegegeven in het hele dossier. Ik wil niet zeggen dat hier iets fout gegaan is. Er is uitgebreid gecommuniceerd. Nogmaals, de vragen, de antwoorden die ik net gegeven heb, zoals u zelf ook aangeeft, stonden ook in de brief. Het feit dat de container ingenomen wordt, was ook duidelijk in die brief leesbaar. En daar zit volgens mij ook eigenlijk de enige crux nu waar men het niet mee eens is. En dat is natuurlijk ook wel meteen de vinger op de zere plek leggen, men is het niet eens met een beleidsverandering die wij als gemeente doorvoeren. Dan is communicatie natuurlijk iets waar je zeker wel een verbetering in kan proberen te vinden. En laten we het zo zeggen, daar zijn we continu mee bezig. En wellicht moeten we dat op een andere manier gaan doen, dat is zeker iets wat we kunnen bekijken, maar ik wil niet zeggen dat hier iets heel erg fout gegaan is. Tegelijkertijd vraagt u mij een toezegging te doen om nog aanvullende communicatie te doen. Ja, ik moet wel even kijken in hoeverre de ... Zoals ik net al aangaf, ga ik kijken of ik nog een bewonersavond kan organiseren. Ik weet alleen niet of dat qua planning nog past in de termijn die we ook hanteren om

deze containers uit te zetten of wel in te nemen, laat ik het zo zeggen. Want als het daarna is, heeft het geen zin meer. Dat lijkt me duidelijk. Dus ruim van tevoren communiceren via alle kanalen, geeft u aan, om dit te starten. Ja, dan hoop ik wel dat dat nog mogelijk is. Want als dat over twee, drie weken al start, ik weet eerlijk gezegd niet exact wanneer het start, dus daar moet ik naar kijken. Als dat mogelijk is, doe ik jullie een toezegging dat ik daar nog naar ga kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit, voor het beantwoorden van deze twee aanvullende vragen. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van agendapunt 4.

5. Zienswijze Conceptversie Mobiliteitsvisie Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH) (RV 25 045)

De voorzitter: Gaan we door naar de akkoordstukken. Agendapunt 5, raadsvoorstel Zienswijze Conceptversie Mobiliteitsvisie Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? De heer Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind: Ja, voorzitter, wij kunnen ons vinden in de voorgestelde zienswijze. Wij vinden wel dat het specifiek noemen van de auto in deze brief overbodig is, daar het MRDH voor zover wij ook weten helemaal geen investeringen doet in de auto-infrastructuur. Wij zouden de wethouder of het college wel willen oproepen richting de MRDH mee te nemen dat we niet met twee visies moeten komen en dat het leidt hoogstens tot een aanscherping van de bestaande Mobiliteitsvisie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Wenst een ander raadslid een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Daarmee is dit voorstel geaccordeerd.

6. Raadsvoorstel Benoeming lid raad van toezicht Stichting Librijn Openbaar Onderwijs (stichting Librijn) (RV 25 048)

De voorzitter: Dan het raadsvoorstel benoeming lid raad van toezicht Stichting Librijn Openbaar Onderwijs. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? Dat is niet het geval. Dan is daarmee ook dit raadsvoorstel vastgesteld.

7. Vaststelling verslag 23 september 2025

De voorzitter: Dan gaan we door naar de besprekstukken. Als eerste vaststelling van het verslag van 23 september 2025. Heeft iemand een correctie, opmerking? Ook niet? Daarmee is ook het verslag vastgesteld.

8. Zienswijze Visie Economisch Vestigingsklimaat Metropoolregio Rotterdam-Den Haag (MRDH) (RV 25 046)

De voorzitter: Gaan wij door naar het raadsvoorstel Zienswijze Visie Economisch Vestigingsklimaat Metropoolregio. Dan wil ik de indieners, de eerste indiener van het amendement, dat is mevrouw Harmsen van de ChristenUnie, als eerste het woord geven. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. We hebben vorige week bij het forum discussie over deze zienswijze gesproken en we zijn ook akkoord met de zienswijze. Alleen we zouden graag een korte aanscherping, hebben we ook tegen de wethouder gezegd, een korte aanscherping willen juist op het punt van de mbo-opleidingen in de regio en dat die aansluiten bij de arbeidsmarkt die er is. Ik heb even uitgezocht zeg maar met behulp van de cijfers van het CBS en mbo-cijfers, hoe die aansluiting is. En juist op het punt van techniek loopt het aardig uit de pas. We krijgen maar 10 procent van de afgestudeerden die nodig zijn in deze regio om die transitie naar een andere energie. Maar ook gewoon onze haven, het Westland heeft heel veel handen nodig die handig zijn bij die machines. En dat technisch personeel, daar is een schrijnend tekort aan, terwijl wij heel veel jongeren hebben. En het jammere is, heel veel jongeren betalen dat schoolgeld, 1500 euro per jaar, voor opleidingen waar heel weinig werk in is, mbo-administratie. Vandaar dat wij in deze zienswijze vragen om de MRDH en de ambtenaren die daar werken voor de economie, om daar te stimuleren, in gesprek met die opleidingen om de mbo-technische opleidingen te stimuleren. En ook in gesprek te gaan met de opleidingen waar administratie is van, hoe zien jullie het voor jullie om dat niet in te perken? Er is geen dekking hier bij het amendement, want de linker en de rechterzijde zitten de partijen die altijd vragen om de financiële dekking, maar dit gaat om lobbywerk. Dit gaat niet iets anders kosten dan een ambtenaar die extra goed oplet en extra goed in alle overleggen die er zijn, ook trouwens met het Rijk, maar regionaal zeker ook. Praten met de mensen, met de opleiding over, laten we techniek stimuleren bij jongeren. En omdat ik denk dat we maar één ronde gaan houden, wil ik ook nog even zeggen, mocht het amendement ook aangenomen worden, ik heb afgelopen donderdag nog bij een regionale Avalex-avond gezeten. Presentatie over afval van de toekomst. En daar konden we in de lunchpauze ook even over deze zienswijze praten en daar was veel enthousiasme om mbo-techniek ook in de picture te zetten. Dus mocht het amendement aangenomen worden, dan roep ik ook andere partijen op om de fracties in de regio, lokale fracties kan natuurlijk ook, om ook een soortgelijk amendement in te dienen bij hun eigen gemeenteraad. Heb ik dan alles gezegd? Volgens mij heb ik dan alles gezegd, voorzitter. De rest kunnen mensen meelezen op de website. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Harmsen. Dan kijk ik naar mevrouw Woudstra van D66 Rijswijk.

Mevrouw Woudstra: Ja, dank u wel. Het mbo dragen wij een warm hart toe en helaas is het zo dat in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag we echt achterlopen tussen wat mensen inderdaad in opleiding hebben en hoe zij op de arbeidsmarkt terechtkomen. Het gaat ook over vaardigheden. Dat gaat ook over, waar hebben bedrijven behoefte aan? Gaat ook over de verbinding tussen bedrijven en opleiding die wat ons betreft echt nog veel beter kan. Veel eerder bij het mbo stagekansen en mogelijkheden biedt om de markt op te gaan. Dus wij zien heel veel in een amendement om ook bij de Metropoolregio Rotterdam Den Haag daar aandacht voor te blijven vragen. En niet alleen aandacht, maar ook in de gesprekken op alle niveaus daarop terug te komen in de bestaande gesprekken. Dus inderdaad niet in nog een hele bak extra werk of hogere verwachtingen, maar wel een heel duidelijk signaal over hoe we dat zien. Wij vinden dat ook heel mooi aansluiten bij wat we hier lokaal proberen met onderwijs en arbeidsmarkt waar de wethouder hard aan werkt met het daar verbeteren van de aansluiting. En dus ook met het enthousiasmeren van mensen om ook echt heel duidelijk te zijn over hun toekomst en wat er wel en niet kan. Want ik merk inderdaad dat heel veel mensen niet doorhebben dat als je aan mbo-administratie begint, je er mogelijk maar een paar jaar werk in zal hebben of er überhaupt niet zoveel werk in te krijgen is. En dat doet er voor de motivatie en hoe mensen in werk zitten echt toe dat die aansluiting tussen de opleiding die je volgt en dat je er dan ook echt werk in kan gaan doen, zeker voor mensen die gewoon lekker aan de slag willen, echt toe. Dus wij hopen dat de MRDH hiermee aan de slag kan. En überhaupt ook, naast wat we hier op hebben geschreven, willen wij toch ook oproepen om het bredere issue van mbo en het

zorgen dat er ook genoeg goed werk is, van de haven tot het mkb-bedrijf, tot op andere plekken. Nou, daarbij zijn we dat dat er ook echt is. Dat zien wij netjes in deze visie zitten. Daar hebben we ook voor gepleit. Dat mag ik namens jullie doen als ik bij de MRDH economische commissie advies mag geven. Dus in dat opzicht zijn we heel blij met deze visie en voegt dit amendement voor ons precies het stukje toe waar nog wat harder aan getrokken mag worden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan geef ik graag het woord aan mijnheer Oelen. Niet het woord? Mijnheer El Majjaoui van de Partij voor de Gelijkheid en Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui: Ja, dank, voorzitter, voor het woord. In feite zijn wij, gaan we akkoord met de zienswijze van MRDH. Over dat amendement, voorzitter, onze fractie is medeondertekenaar ervan, omdat onze fractie van mening is dat de economische ambities van de MRDH-regio alleen haalbaar kunnen zijn als er voldoende technisch duurzaam opgeleid personeel beschikbaar is. Het amendement voegt een essentieel punt toe aan deze zienswijze. Op dit moment zien we een structureel mismatch tussen onderwijs en arbeidsmarkt, er is namelijk een tekort aan technisch opgeleide mbo'ers. Daarom vinden wij het belangrijk dat er beter wordt afgestemd tussen mbo-opleidingen en de vraag op de arbeidsmarkt. De aangesloten gemeenten en onderwijsinstellingen moeten samen kunnen zorgen voor meer instroom in kansrijke sectoren en beroepsopleidingen. Op die manier versterken we de regionale economie, bieden we jongeren meer perspectief en voorkomen we onnodige kostbare omscholing achteraf. Kort samengevat, dit amendement maakt de zienswijze sterker, toekomstgericht en sociaal rechtvaardig. Ik hoop hiermee de overige fracties te hebben overtuigd. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer El Majjaoui. Dan kijk ik naar mevrouw Koegler van Rijswijks Belang.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Ja, ook onze fractie draagt een warm hart toe aan alle mbo'ers. We hebben alleen een vraag aan de indieners, niet aan het college, want het is onze zienswijze. Er wordt nu specifiek aandacht gevraagd voor de doelgroep techniek en daar is ook zeker een tekort in, maar zorg en welzijn en pedagogisch werk is in onze regio ook een groot tekort en we spitsen het nu wel heel erg op die techniek. En ik vraag me af waarom de indieners niet al die beroepsgroepen hebben meegenomen?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Mevrouw Van Schie van het CDA.

Mevrouw Van Schie: Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter. Wij hebben het voorstel en de zienswijze ook goed gelezen en daar zijn we het mee eens. Alleen met betrekking tot het amendement hebben we nog wel een paar opmerkingen. Ik heb ook zojuist begrepen van mevrouw Harmsen dat de vorm waarin het zal gebeuren, het voorstel, dat dat met name het stimuleren van gesprek en lobbywerk zal zijn. Het is de vraag of je daar heel erg iets voor moet reguleren? Volgens ons gebeurt het al. Mbo-techniek staat al heel erg in de picture en werkgevers en werknemers hebben regelmatig overleg over opleidingen. Wat voegt dit dan precies toe? Is mijn eerste vraag aan mevrouw Harmsen. Dus wat voegt dit amendement toe aan de conceptvisie? Feitelijk staat daarin dat er gesprekken worden gevoerd en dat er lobbywerk is. Dan mijn tweede vraag is, heeft de MRDH wel de bevoegdheid om afspraken te maken over opleidingen? De MRDH ziet haar eigen rol, dat staat ook in het stuk, als die van aanjager. Mijn volgende vraag is, welke bevoegdheid heeft de MRDH om instroom van opleidingen te beperken? Studenten verbieden om een bepaalde opleiding te kiezen of te volgen is volgens mij een zaak van uiteindelijk de minister en de Tweede Kamer. Dan ook nog een notie die ik heb. Iemand die goed is in administratie, hoeft niet goed te zijn in techniek. Met een voorbeeld, als ik ooit in de techniek zou zijn geduwd, dan zou ieder schip zinken, denk ik. Dat is mijn eerste termijn. Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Mijnheer Cupedo van Beter voor Rijswijk.

De heer Cupedo: Dank u wel, voorzitter. Wij sluiten ons aan bij de woorden van Rijswijks Belang. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Cupedo. Anderen? Mijnheer Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind: Ja, voorzitter, ik kan het kort houden. Ik sluit mij eigenlijk volledig aan bij de vragen van mevrouw Van Schie. Ik twijfel heel erg over, wat is nu precies de aanvulling van dit amendement? Hoort dit eigenlijk überhaupt wel bij de taken van de MRDH? Er zitten ook gewoon, en zeker als het gaat over numerus fixus of wat dan ook, dan is dat toch echt een Rijkstaak en niet iets voor de MRDH. Ik zie de MRDH ook niet per se als een organisatie die dat soort gesprekken moet gaan voeren, want daar zijn ook al organisaties en structuren voor tussen werkgevers en onderwijsinstanties om dat soort gesprekken te voeren. Dus dit is alleen maar extra. Werkt het niet alleen maar extra verwarrend, wat vult dit precies aan?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Mijnheer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: Voorzitter, dank u wel. In het forum waren we eigenlijk allemaal eensgezind met de zienswijze zoals die namens onze raad zou worden ingestuurd. Een aantal vragen en opmerkingen kan ik me zeker bij aansluiten. Ik ben erg benieuwd naar de beantwoording van de wethouder op hetgeen wat net aan de orde is geweest.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Heb ik dan iedereen gehad? Vanuit Wij. Rijswijk geen behoefte aan reactie? Dan zijn we aan het einde van de eerste termijn van uw raad en zijn er eigenlijk geen vragen gesteld aan de wethouder. Maar ik denk dat het wel goed is dat het college reageert op het amendement en wil ik graag het woord geven aan wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, dank ook aan de raad voor de interessante discussie. Ook die we in het forum hebben gehad, want die zienswijze is er niet voor niks op het economisch vestigingsklimaat. Die is gewoon belangrijk dat die er gaat komen, want we liggen, nogmaals, in het hart van de regio Haaglanden. We profiteren ook gewoon van de economie van andere steden en ook binnen onze regio. Dat heb ik vorige keer ook al gezegd, dus ik ga daar niet nogmaals op in. Kijk, als het gaat om bevoegdheden van MRDH kan ik wel iets over vertellen. Er zijn natuurlijk veel vragen gesteld ook aan de opstellers van het amendement. Maar inderdaad, de bevoegdheid van de MRDH die houdt wel op bij het aanjagen. Dat staat ook in die visie, dat gaan we ook doen. Dat gaan we, punt één, morgen al doen. Want wat gaan we morgen in de commissie Economisch Vestigingsklimaat bespreken? En dan pak ik het er even bij, want het is nogal een ingewikkeld woord wat mij betreft. Dan hebben we het over de Mechatronica Innovatie Campus in Schiedam, waar mbo-vakopleidingen voor MTEC en ECP, ja, ik kom later wel terug op wat die precies inhouden die afkortingen. Maar goed, mbo-vakopleidingen voor techniek aan de haven. En dan komt Doekele Terpstra ons bijpraten over wat ze dan op die campus doen. En dan gaan we kijken als commissie hoe we dan in die uitwerking van die visie die dan over drie maanden wordt vastgesteld, hoe we dan op dat vlak ook kunnen aanjagen om die afspraken eventueel voor elkaar te krijgen, die in dit amendement ook zo staan. Dus in die zin is er ook veel aandacht voor de goede aansluiting van opleidingen bij het werk. En natuurlijk is de rol van het MRDH zeker op het gebied van economisch vestigingsklimaat best beperkt. Maar als het gaat om het amendement, denk ik dat het geen bezwaar oplevert. En misschien wel als goede aanvulling is dat we ook als Rijswijk laten zien richting de MRDH van, goh, de gesprekken die u voert met die campussen, dat is een goede weg die u inslaat. Dus dat even als hele korte appreciatie. Dat sluit ook nog aan, tenslotte voorzitter, bij de economische visie die we toen hebben vastgesteld. Toen heeft de raad nog een amendement ingediend voor meer

aandacht voor praktisch geschoolden. En ik denk dat dit nou precies ook zoiets is waar we dan die praktisch geschoolde mensen ook of de praktisch geschoolde opleidingen onder de aandacht kunnen brengen. Ook op dat niveau, ook op dat ... Mijn collega Bentvelzen doet dat natuurlijk ook bij onderwijs, maar dus als je dat op meerdere vlakken doet, dan helpt dat. En uiteindelijk waar de afspraken gemaakt worden, dat ben ik helemaal eens met een aantal van de sprekers van uw raad, ja, die bevoegdheid ligt waar die ligt en dat is niet bij de MRDH. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Damme. Dan kijk ik naar uw raad voor de tweede termijn. Geef ik mevrouw Harmsen het woord. En mevrouw Harmsen aan u, althans de indieners van het amendement, zijn ook een aantal vragen gesteld, dus het zou fijn zijn als u ook daarop wil ingaan. Mevrouw Harmsen.

Mevrouw Harmsen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb een paar vragen. Eerste van Rijswijks Belang over mbo-zorg, hadden we daar ook niet aandacht aan moeten geven? Ik heb ook mbo-zorg nagekeken naar instroom en werk zeg maar. Bij mbo is het niet zo dat er te veel mensen in opleiding zijn. Vandaar dat ik het ook niet genoemd heb. Daarvan zeggen de cijfers, er gaan genoeg mensen mbo-zorg als opleiding doen. Het probleem is dat mensen afhaken in de zorg. Dat zit op een later stadium, dus vandaar dat ik daar niet ... Anders had ik daar zeker in het amendement ook daar aandacht voor gevraagd, als er een tekort zou zijn aan mbo-zorg. Heel goed punt. Mbo-groen trouwens ook, dat loopt, dat is, daar zijn voldoende studenten voor en de uitstroom hebben ze ook genoeg werk. CDA, specifiek deze opleiding. Nou, ik heb dus eigenlijk alle mbo's even uitgezocht. Ik vond dat wel interessant met het vestigingsklimaat. En zoals jullie weten met chatbots kun je heel veel uitzoeken, met de cijfers en de links erbij, dus dat kan allemaal. De bevoegdheid van de MRDH is een aanjager. De MRDH kan geen numerus fixus inderdaad vaststellen, maar kan daarin wel zeker aanjagen. En dat vinden we ook belangrijk om ook hier weer vast te stellen, dat in de regio ook Rijswijk daar nog eens een keer op benadrukt van, laat dat alsjeblieft goed aansluiten. Het gaat anders om duizenden jongeren die een dure opleiding doen, zoals ik al zei 1500 euro per jaar en na drie, vier jaar erachter komen, ik kan er niet zoveel mee. Terwijl als ze al eerder, 12, 13 jaar al te horen krijgen van, mbo-techniek, hartstikke leuk. Ja, het is best een pittige opleiding, maar we denken dat je het kan en je hebt gegarandeerd werk, dat we als regio er beter uitkomen. We lopen nu ontzettend vast in de energietransitie, van isolatie tot zonnepanelen tot gewoon, dus ook in de woningbouw loopt het vast, omdat we te weinig handen hebben. En dat is ontzettend jammer. Dus laat het alsjeblieft de techniek wat positiever zijn. Dat betekent dus dat ook de MRDH daar een rol in kan spelen. Door dus ook in dat Economische Vestigingsklimaat, zoals de wethouder al zei, pakken ze het ook meteen op. Maar dat wij ook als gemeente dat ook nog eens een keer willen bevestigen van, ja, we vinden het belangrijk dat de opleidingen kloppen met de toekomst van deze regio. En misschien heeft mevrouw Woudstra nog aanvullingen daarop als ik iets gemist heb. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ja, dank u wel, mevrouw Harmsen. Geef ik nu het woord aan mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ja, dank. Dank ook aan de andere raadsleden voor de kritische vragen. Nou, de keuze voor de sectoren heeft u net door mijn collega Harmsen toegelicht gekregen. Maar nog even waarom mbo? Want u vraagt, dat deden ze toch al? Nou, dat deed het MRDH eigenlijk nog niet. Niet op deze manier. Kunnen ze het wel? Nou, ze kunnen er niet over besluiten, maar ze zitten wel bij veel van deze partijen aan tafel. En wij hadden in andere gesprekken ook wel eerder aangegeven, zitten vaak bij hele grote partijen aan tafel. De haven is echt gewoon een hele grote speler en dan gaat het vaak over wat de haven nodig heeft en daar ligt nog niet altijd de personeelsvraag op tafel. En de MRDH zegt dan zelf, ja, want daar zijn wij niet van, want dat is aan de haven en dat is aan de bedrijven zelf en dat is aan anderen. En het scheelt wel degelijk dat we nu in die economische visie

dat wat anders hebben op opgeschreven. Dat betekent dat diezelfde mensen van de MRDH die daar aan tafel zitten, zich wat vrijer voelen om daar ook over te kunnen beginnen, ongeacht dat ze er niet over besluiten. En wij zijn het van de democratie, dus als ze ergens over zouden besluiten, willen we dat natuurlijk ook goed democratisch kunnen controleren. Maar als we daar toch aan tafel zitten, is het wel fijn dat ze in die breedte een geluid kunnen laten horen en daar is die economische visie voor bedoeld. De wethouder noemde al een heel mooi voorbeeld daarvan, en dat is wel het gevolg ook van het, nou ja, wat de wethouders met elkaar afspreken en wat we daar als raden ook aangeven waar zij zich op focussen. Dus geen bevoegdheid, maar een stimulans. En juist een duiding van het invullen van wat voor gesprekken er aan die tafels gevoerd worden. Om nog duidelijker te maken, heb het ook over mbo-techniek en vooral aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt, omdat kennelijk de partijen elkaar daar slecht in vinden. En jullie zijn een van die mensen die daartussen zitten met die partijen kunnen verbinden om daar meer aan te doen. Dus in dat opzicht ook richting GroenLinks, nee, inderdaad geen nieuwe bevoegdheid, geen andere dingen dan ze al doet, maar een aanwijzing op hoe ze die rol in kunnen vullen. En dan hoop ik heel erg dat daarmee de vragen van de collega's beantwoord zijn en iedereen hier volmondig achter kan gaan staan. Dus op naar meer aandacht voor mbo-techniek.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Kijk ik naar mevrouw Van Schie van het CDA.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Wij houden het kort. Wij blijven bij ons standpunt dat wij het amendement overbodig vinden, omdat wij vinden dat in eerste instantie het zorgen voor voldoende opleidingen en het stimuleren van jongeren om die opleidingen te volgen een taak van werkgevers en werknemers is. En zeker kan de MRDH daarin een rol vervullen, maar dat staat ook al in de economische visie, want daarin staat ook al dat zij een aanjaagfunctie hebben. Dus om dat nog een keer te bevestigen, daar zien wij het nut niet van in. En de laatste zin van het amendement en tegelijkertijd de instroom bij mbo-opleidingen waar sprake is van structurele overschot in overleg wordt beperkt, dat vinden wij helemaal niet een goede manier om hiermee om te gaan.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan kijk ik naar mevrouw Koegler van Rijswijks Belang. Niet. Andere raadsleden? De heer Van 't Eind van GroenLinks.

De heer Van 't Eind: Ja, voorzitter, kort. Wij herkennen de problematiek die de indieners schetsen. Maar ik sluit me, wij sluiten ons aan bij de woorden van het CDA. Wij zien ook niet de meerwaarde van dit amendement.

De voorzitter: Zijn er andere raadsleden in tweede termijn die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Dan zijn we aan het einde van de tweede termijn van uw raad en kunnen we overgaan tot stemming van het amendement. Wenst iemand een stemverklaring af te leggen? De heer Van der Veer van de Partij van de Arbeid.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. De PvdA zal niet voorstemmen. Wij herkennen de zorgen, maar wij denken dat het voldoende is onderschreven in deze zienswijze, aanjagende rol. En wij zien de meerwaarde niet zo in van deze toevoeging.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Veer. Andere raadsleden die ... Mijnheer Van Dam van Wij. Rijswijk.

De heer Van Dam: We hadden nog niks van ons laten horen, dus laat ik dit moment dan gebruiken om ons stemgedrag toe te lichten. Wij zullen voorstemmen. Ik denk dat er niks op tegen is om hier in onze zienswijze de MRDH aan te sporen voor mbo'ers. Het is een hele belangrijke doelgroep die

steeds belangrijker wordt in Nederland en het kan helemaal geen kwaad om dat in een zienswijze als raad uit te spreken. Dus wij zullen voorstemmen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Anderen? Niet het geval. Dan kijk ik naar rechts. Met 14 stemmen tegen ... O nee, wacht, hij is nog niet klaar. Met 15 stemmen tegen en 13 voor is het amendement verworpen. Dan de zienswijze zelf. Wenst iemand een stemverklaring bij de zienswijze af te leggen? Mevrouw Woudstra van D66.

Mevrouw Woudstra: Wij zullen voor de economische visie stemmen, zijn er zeker voor. Ik hoor nog wel graag van anderen wat onze insteek wordt als we inderdaad straks in de adviescommissie zitten en hoe we dit punt daar dan verder gaan brengen nu mensen hiertegen hebben gestemd?

De voorzitter: Andere raadsleden? Niet het geval. Er is al gestemd, de stemming is al geopend zie ik. Met 28 stemmen voor is de zienswijze unaniem aangenomen.

9. Sluiting

De voorzitter: Dan zijn we bij het laatste punt, de sluiting. En ik heb volgens mij nog nooit zo'n korte raadsvergadering gehad. Ik sluit de vergadering en wens jullie nog een hele fijne avond.